

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Patrik Mik

Název práce: Vztah délky ruky a kostí ruky: využití v odhadu pohlaví z otisků ruky u paleolitických umělců

Vedoucí práce: Patrik Galeta

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cíle práce byly splněny. Autor prostudoval vztah délky ruky a kostí ruky a navrhnul regresní rovnice pro odhad prvního z druhého. Motivací k vypsání diplomové práce byla ale širší, a to diskutovat navrženou metodu vzhledem k spolehlivému odhadu délky ruky u paleolitických umělců. V tomto bodě se autor od cílů odchýlil, což ale nepovažuji za diskvalifikující problém.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Autor pracoval samostatně, problém rychle pochopil, aktivně navrhnul řešení, sehnal si samostatně RTG snímky jako datový základ. Většinu literatury objevil sám bez potřeby obracet se na školitele. Práce je celkově proporční, i když část tabulek a grafů je vhodná spíše do příloh než do hlavního textu (např. výsledky testů předpokladů regresního modelu). V Diskuzi bych navrhnul omezit dlouhé popisy odlehých hodnot a spíše pokračovat ve smyslu hodnoty výsledků pro odhad pohlaví z otisků ruky u paleolitických populací.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev celkově výborný, citace jsou korektní a standardně uváděné, grafická úprava dobrá. Upozorňuji jen na několik menších připomínek, které by se při druhém čtení školitelem lehce odstranily. Při citování práce stejných autorů ve stejném roce se uvádí za rokem index a, b, c, atd., jak autor používá, ale bez mezery, tj. 1999a ne 1999 a. U všech tabulek s popisnou statistikou se používá transponovaný design, tj. antropometrické míry jsou v řádcích a statistické ukazatele ve sloupcích. Symbolika by měla být jednotná. V některých tabulkách autor používá pro velikost souboru symbol n , jinde N a jinde počet a jinde neuvádí. V tabulkách 15–18 by se měl přeložit Slope a Intercept do češtiny. Bylo vhodné vložit tabulku, která by shrnovala definice všech použitých rozměrů a přiřadily se jim zkratky, které by se v celém textu jednotně používaly. Takto je např. v grafech používán název Délka ruky podle Snowa, zatímco jinde HL-mid. Anglický termín *coefficient of variation* se nepřekládá jako koeficient pozměňování, ale jako koeficient variance. Pro test shody průměrů délek ruky měřené dvěma různými metodami se musí použít párový test (autor použil nepárový) a při testování shody více

rozměrů párová ANOVA s post-hoc testy. Přehled použitých statistických metod je nutný, ale ne ve formě prostého výčtu (viz str. 23), ale vždy s uvedením konkrétních problémů, které se testují.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práce vznikla ve velmi krátkém čase dvou měsíců (od poloviny června do poloviny srpna), ale autor dokázal předvést výsledek, který se jiným studentům nepodaří předložit ani za několik let. Text působí velmi důstojně a především úvodní a metodické kapitoly netriviálně. Text je psán zdatným odborným stylem, přesně a nevyhýbavě (s výjimkou Úvodu, viz níže). Více propracovat by se slušelo kapitolu Diskuze a Závěr, kde autor zřejmě narazil na časový limit. Práci musím hodnotit s úctou k autorovým schopnostem rychlé orientace v problému, aktivního přístupu a umění finalizace celku. Připomínám znovu, že dva měsíce práce obsahují i samostatné získání vstupních dat na externím RTG pracovišti a rovněž nadstandardní rozsah statistických analýz nad rámec semestrálních kurzů. Škoda jen, že jsme neměli více času na korektury školitele, během kterých by se autor ještě více zdokonalil v psaní odborných textů v prostředí biologické antropologie. Autor by se tak vyhnul formulacím v Úvodu, které zřejmě patří spíše do volněji psaných textů, které jsou, odhaduji, standardem u kulturních antropologů na KSA (nyní nejde o hodnocení kvality, ale o přizpůsobení formy cílové skupině).

Práci bych vytknul dvě zásadnější připomínky. V názvu práce se objevuje podtitul "využití v odhadu pohlaví z otisků ruky u paleolitických umělců", kterému se autor ale v práci příliš nevěnuje. Cílem práce nebylo jen samoučelné měření a korelování dvou rozměrů, ale možnost odhadnout délku ruky u paleolitických populací z jejich kosterních pozůstatků a využít znalosti o délce ruky při hledání vhodné referenční recentní populace pro odhad pohlaví z otisků. Druhou výtkou je nedotaženost Diskuze a Závěru. Dlouhá pasáž Diskuze je věnována odlehlým jedincům, což se obvykle neuvádí. Naopak chybí důkladnější zpětná vazba k síle vztahu mezi délkou ruky a záprstních kostí a ohodnocení velikosti směrodatné chyby odhadu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. V kapitole 3.5. píšete, že klima působí výrazněji na zeugopodium než na stylopodium. Dokázal byste odhadnout či dokumentovat vliv klima na autopodium?

2. Chybu měření (ve formě MAD) popisujete v Diskuzi jako dobrou nebo málo uspokojivou, aniž byste ji srovnal s jinými pracemi. Mohl byste argumentovat na základě jiných zdrojů, zda je průměrná absolutní chyba (MAD) o velikosti okolo 3 mm u rozměru s průměrem okolo 180 mm velká nebo malá?

3. Mohl byste zkusit vysvětlit, proč se velikosti korelačních koeficientů mezi délkou ruky a délkou záprstních kostí po odstranění odlehlých hodnot snížily?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Pokud bych měl hodnotit výsledek se znalostí okolností, za jakých práce mohla vzniknout, hodnotím rozhodně známkou výborně. Pokud bych přihlédl k textu bez znalosti pozadí, rozhodnul bych se vzhledem k existenci většího počtu menších nedokonalostí k hodnocení velmi dobře. Rád se ale seznámím s názory komise.

Datum: 26. 8. 2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie